

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การประยุกต์ใช้วิธีการนิเทศแบบคลินิคในโรงเรียนประถมศึกษา

ผู้เขียน นายประสิทธิ์ พรหมตัน

ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ :

อาจารย์ ดร. สุกานดา คปนียางกูร	ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร. วิรัตน์ ไวยกุล	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสิทธิ์ มาลาพอง	กรรมการ

บทคัดย่อ

การนิเทศการศึกษาที่ผ่านมามีปัญหาอยู่หลายด้าน ปัญหาที่สำคัญก็คือการนิเทศการสอนของครูในโรงเรียน ทั้งนี้เพราะสถานการณ์การนิเทศการสอนเป็นไปในลักษณะของการวัดผลการสอนและการนิเทศเกิดขึ้นจากความต้องการของศึกษานิเทศก์ที่ต้องการปฏิบัติหน้าที่นิเทศการสอนแก่ครูมากกว่าที่จะเป็นความต้องการของครูในการขอรับการนิเทศการสอน การนิเทศการสอนเช่นนี้ไม่เป็นที่ไปตามแนวคิดการนิเทศการศึกษาปัจจุบัน ที่ต้องการเน้นกระบวนการนิเทศมากกว่าการเน้นที่บทบาทของการนิเทศ ซึ่งกระบวนการนิเทศนั้นเป็นกระบวนการในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่คาดหวัง ฉะนั้นแนวทางที่จะช่วยแก้ปัญหาการนิเทศการสอนดังกล่าว ต้องอาศัยหลักการนิเทศที่ให้ความสำคัญในความสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้นิเทศ ในการร่วมกันวางแผนการสอน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และช่วยเหลือกันในการพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งหลักการนี้สอดคล้องกับเทคนิคการนิเทศแบบคลินิค (Clinical Supervision) ทั้งนี้เพราะการนิเทศแบบคลินิคมีจุดมุ่งหมายอันสำคัญยิ่งที่จะเป็นกระบวนการในการพัฒนาและปรับปรุงพฤติกรรมการสอนของครูในห้องเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น โดยครูและผู้นิเทศจะร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดในการวางแผนการสอน การสังเกตการสอน การวิเคราะห์ปัญหา และหาแนวทางปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อนำวิธีการนิเทศแบบคลินิกไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา สำหรับวิธีดำเนินการวิจัยได้นำรูปแบบวัฏจักรการนิเทศแบบคลินิกของแอกคัสสันและแกลล์ไปประยุกต์ใช้ ซึ่งมีอยู่ 3 วัฏภาค คือ วัฏภาคที่ 1 การประชุมปรึกษาหารือกันเพื่อวางแผนการสอน วัฏภาคที่ 2 การสังเกตการสอนในห้องเรียน และวัฏภาคที่ 3 การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ โรงเรียนที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างคือ โรงเรียนชุมชนสหกรณ์นิคมวิทยา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ มีผู้ทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศแบบคลินิก 6 คน และมีครูผู้สอนที่รับการนิเทศ 10 คน ดำเนินการนิเทศเริ่มด้วยการประชุมผู้นิเทศ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจวิธีการนิเทศแบบคลินิก ชักชวนความเข้าใจการปฏิบัติการณ์นิเทศ พร้อมทั้งแนะนำเทคนิคของการนิเทศแบบคลินิกแก่ผู้นิเทศ ให้ครูผู้สอนออกแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศแบบคลินิกแล้วประชุมทำความเข้าใจให้ตรงกันอีกครั้งหนึ่ง ดำเนินการนิเทศแบบคลินิกโดยใช้แบบบันทึกเสียงทั้ง 3 วัฏภาค สำหรับวัฏภาคที่ 2 ให้ผู้นิเทศใช้แบบบันทึกการสังเกตการสอนบันทึกพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอน เมื่อทำการนิเทศแบบคลินิกเสร็จแล้วได้ใช้แบบสัมภาษณ์สอบถามความเห็นของผู้นิเทศ ครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการที่ไ้รวมนิเทศแบบคลินิกที่พัฒนา

ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศแบบคลินิกสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาได้ครบตามกระบวนการ ในรูปแบบที่ได้เลือกนำไปประยุกต์ใช้ และจากความคิดเห็นทั้งของผู้นิเทศ ครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียน ที่ไ้รวมทำการนิเทศแบบคลินิก มีความเห็นว่าหลักการ เหตุผล และเป้าหมายของการนิเทศแบบคลินิกเหมาะสมกับการนำไปนิตศการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา เพราะวิธีการนิเทศแบบคลินิกแตกต่างกับการนิเทศการสอนที่พัฒนา คือไม่เป็นไปในลักษณะของการวัดผลหรือประเมินผลการสอนของครู การนิเทศแบบคลินิกจะช่วยสร้างทัศนคติที่ดีของครู ใ้มีต่อการนิเทศการสอน และเห็นว่าแนวคิดและแนวปฏิบัติในการนิเทศแบบคลินิกควรจะนำไปเผยแพร่ใ้มีการปฏิบัติอย่างทั่วถึงในโรงเรียนประถมศึกษา แต่ถึงแม้ว่าการนิเทศแบบคลินิกจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาได้ครบตามกระบวนการ ก็ยังมีปัญหาบางประการในการปฏิบัติที่เป็นเทคนิคของการนิเทศแบบคลินิก ที่ผู้นิเทศยังมีความบกพร่องและปฏิบัติไ้ไม่ดีเท่าที่ควร แต่ก็สามารถที่จะพัฒนาปรับปรุงและแก้ไขให้ดีขึ้นไ้ในการนิเทศครั้งต่อไป

Thesis Title An Application of Clinical Supervision
 Techniques in an Elementary School

Author Mr. Prasit Phromtun

M.Ed. Educational Administration

Examining Committee : Lecturer Dr. Suganda Tapaneeyangkul Chairman
 Lecturer Dr. Wirat Waiyakul Member
 Assist. Prof. Prasit Malumpong Member

Abstract

Educational supervision thus far, has encountered a number of problems. One of them, the most pronounced, has to do with classroom instructional supervision. Instead of being a response to teachers' request, instructional supervision activities have been carried out as a measurement of teaching outcomes based on supervisors' own desire. Supervision of this nature does not well correspond or is not really congruent with current supervisory concepts and principles which place more emphasis on supervision processes rather than its role. The former are those of participatory nature in order to achieve the set and expected objectives. Therefore, to help overcome the above problems, supervisory concepts and principles which emphasize supervisors supervised relationships in such areas as mutual instructional planning, exchange of ideas and assistance, etc., must be tuned to. And these principles generally become known as clinical supervision techniques. One major objective of clinical supervision is to foster a kind of process that will be favourable to and effective for the development and maximization of teachers' classroom instructional efficiency. The process requires intimate cooperation

between teachers and supervisors in such areas as teaching planning, observations, problem analysis and improvement of teaching/learning activities.

The objective of the research was to apply clinical supervision techniques in an elementary school. As procedures in this study, the Acheson and Gall's 3-Phase Clinical Supervision Cycle Model was adopted; Phase I planning conference, Phase II classroom observation, and Phase III feedback conference. Sahakorn Nikhom Viddhaya Community School, an elementary school under the Phroa District Office of Elementary Education, Chiang Mai Province, was chosen as a study site. Six educators were selected to serve as supervisors and ten teachers as those receiving clinical supervision. The process began with an orientation meeting in which supervisors, a school administrator and teachers participated. Topics offered including principles, concepts and techniques of clinical supervision for supervisors and general issues involved in this type of supervision for teachers. Then, the 3-phase supervision activities were tape recorded. As regarded phase II, supervisors employed the observation checklist to record teachers' classroom behavior. At the end, interviewing forms and questionnaires were administered so as to seek opinions of supervisors, teachers and a school administrator regarding the undertaken clinical supervision approach in its totality.

The research found that all required steps and activities involved in clinical supervision were completed in the chosen elementary school. The supervisors, teachers and a school administrator, on the other hand, were of the opinion that the rationales, principles and objectives

of clinical supervision were appropriate to classroom instructional supervision. It was felt that clinical supervision techniques and methods did actually differ from those of conventional and past supervision. They were, as reported, not meant to measure or evaluate teachers' classroom teaching. Further more, it was felt that clinical supervision would certainly help foster teacher positive attitude toward instructional supervision. The underlying concepts and modes of operation adopted, as the collected opinions indirected, should be introduced to and adopted by more elementary school in general. However, despite its successful application in this study, certain practical and technical problems generated by the use of this type of supervision still remained. For example, the supervisors still did not perform as well as they should have. Nevertheless, it was generally felt that such weaknesses and others were still correctable and certainly improvable in the next rounds of supervision.